

ΤΟΥ ΠΟΛ ΦΕΒΑΛ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Πίνω εις νύκην του Λαγκαρντέρ! φώναξε ο Γκονζάγκας.
— Πίνουμε εις νύκην του Λαγκαρντέρ! φώναζαν οι φίλοι του, δειλιάζοντας μονορούφι τα ποτήρια τους.

Μονάχα ο Σαβερνύ δεν κινήθηκε καθόλου κ' έμεινε σιωπηλός. Μά έξασια, τή στιγμή που ο Γκονζάγκας έφερε το ποτήρι στα χείλη του, τόν είδαν όλοι ν' άνασκιρτάη...

Στή μέση του δωματίου, τά ρούχα κ' οι μανδύες, κάτω άπ' τούς όποιους ο Σαβερνύ είχε θάψει τόν Καμπούρη, μετακινήθηκαν κι' άνασκήωθηκαν.

Ο Γκονζάγκας δεν συλλογιζόταν πειά τόν Καμπούρη. Έξ άλλου, δεν ήξερε πώς θρισκόταν εκεί, σέ μιά πολυθρόνα, θαμμένος, κάτω άπ' τόν σωρό τών ρούχων. Ο Γκονζάγκας είχε πιη για τόν Λαγκαρντέρ: — Δέν ξέρω άν θά πηδήση άπ' τόν παράθυρο, άν θά κατέβη άπό τόν τζάκι ή άν θά ξεπροβάλλη μέσ' άπ' τόν πάτωμα' καί, στήν ώρισημένη ώρα, θά θρισκεται μεταξύ μας». Βλέποντας λοιπόν αυτό τόν όγκο που σάλευε, παράτησε τόν ποτήρι τόν κ' ύψωσε τόν σπαθί του.

Τήν ίδιαν στιγμή, ένα γέλιο ξερό και στριγγό άκούστηκε κάτω άπ' τούς μανδύες.

— Είμ' έδω! Είμ' έδω! άκούστηκε μιά φωνή, ψιλή. Ίδου με! Ίδου με!

Μά δεν ήταν ο Λαγκαρντέρ.
Ο Γκονζάγκας άρχισε να γελάη και ειπε:

— Είπ' ο φίλος μας ο Καμπούρης!
Ο Καμπούρης πήδηξε άπ' τήν πολυθρόνα του, άρπαξε ένα πετήρι, και πλησιάζοντας τούς άλλους που τσούγκριζαν τά δικά τους, ειπε:

— Άς πιούμε για τόν Λαγκαρντέρ! Ο δειλός θά έμιασε πώς είμ' έδω και δεν έτόλμησε νάρθη...

— Στήν υγεία του Καμπούρη! Στήν υγεία του Καμπούρη! φώναζαν όλοι γελώντας. Ζήτη ο Καμπούρης!

— Εί! Εί! κύριοι! Έκανε εκείνος σαρκαστικά. Ένας άλλος που δεν βάξερε όπιας εγώ πόσο γενναίος είστε, βλέποντάς σας τώρα τόσο εύθυμοι, θά πίστευε ότι περάσατε πολύ άσηγες στιγμές φόβου... Μά τί θέλουν αυτοί οι δυο παλληκαράδες;

Και έβειξε, μπροστά στήν κλειστή πόρτα τής γαλερίας, τόν Κοκαρντάς και τόν Πασπουάλ που στεκόντουσαν άκίνητοι σάν άγάλματα και είχαν θριαμβευτικό ύψος.

— Ηρθαμε να σας προσφέρουμε τά κεφάλια μας! ειπε ο Κοκαρντάς ύποκριτικά.

— Χτυπήστε! έπρόσθεσε ο Πασπουάλ. Στείλατε δυο ψυχές άκόμα στόν ούρανό.

— Άς χρωστάμε μιά επανόρθωσι! ειπε εύθυμα ο Γκονζάγκας. Άδικως σας ύπομιασθήκαμε! Γεμίστε τά ποτήρια τους... Θά τσούγκρισουν μαζί μας!..

Ο Σαβερνύ τούς κύτταζε μέ τρόπο, μέ τόν όποιο κυττάζει κανείς τόν δήμιο. Άποια ακούρηθηκε άπό τόν τραπεζί, όταν οι δυο παλληκαράδες πλησίασαν.

— Στήν τιμή μου! ειπε στό Σουαζό, ο όποιος θρισκόταν κοντά του. Μου φαίνεται, πως άν ο Λαγκαρντέρ έρχόταν, θά πήγαινα μέ τόν μέρος του!...

— Σούτ! Έκανε ο Σουαζό.

Ο Καμπούρης, ο όποιος άκουσε τά λόγια του, έβειξε τόν Σαβερνύ μέ τόν δαχτυλό και ρώτησε τόν Γκονζάγκας:

— Η έκλαμπρότης σας εινε άγούρη γι' αυτό τόν άνθρωπο;

— Όχι, άπάντησε ο πρίγκηψ.

— Πρόσχε, ξεάδελφε!

— Ητιες πολύ!

Ο Κοκαρντάς κι' ο Πασπουάλ τσούγκριζαν τώρα τά ποτήρια τους μέ τούς φίλους τού Γκονζάγκας. Ο Σαβερνύ, ο όποιος είχε έμεθεύσει τούς άκουγε. Ο Πασπουάλ μιλούσε για τήν υατωμένη εσθήτα του Λαγκαρντέρ κι' ο Κοκαρντάς για τόν πτώμα του που είχε δη στό άνατομο.

— Μά όλα αυτά εινε άτιμίες! φώναξε ο Σαβερνύ, τραβώντας και' εύθειαν προς τόν Γκονζάγκας. Εινε φανερό πως μιούν έδω για μιά δολοφονία...

— Ε; Έκανε ο Καμπούρης, προσποιούμενος θαθεία κατάπληξι. Άπό τού ξεφύτρωσε τούτος έδω;

Ο Κοκαρντάς προκλητικός και αυθάδης, άπλωσε τόν ποτήρι του προς τόν Σαβερνύ για να τσούγκρισουν, μά εκείνος γύρισε άλλου μέ φρίκη.

— Διάβολε! ειπε πάλι ο Καμπούρης. Αυτός ο εύγενής μου φαίνεται νάχη περιέργες αντίπαθειες...

Οι άλλοι συνδαιτημόνες είχαν μείνει άφωνοι. Ο Γκονζάγκας ύψωσε τόν χέρι του προς τόν Σαβερνύ και τού ειπε:

— Πρόσχε, ξεάδελφε... Ητιες πολύ...

— Απειναντίας, έκλαμπρότατε, ειπε ο Καμπούρης σ' αυτί του. Εγώ θρίσκα ότι ο ξεάδελφος δεν ήπιε αρκετά... Άφήστε τον σέ μένα να τόν μεθύσω...

— Καλά! ειπε ο Γκονζάγκας. Έχεις ίσως δίκη... Σου τόν παραδίδο...

— Εύχαριστώ, έκλαμπρότατε! άπάντησε ο Καμπούρης.
— Επειτα, πλησιάζοντας τόν νεαρό μαρκήσιο, μέ τόν ποτήρι τά χέρια, έπρόσθεσε:

— Εύαρεστηθήτε να τσούγκρισετε μαζί μου!...

Ο Σαβερνύ άρχισε να γελάη και έτεινε τόν ποτήρι του.

— Προσπίνα για τούς γάμους σας, ζυράτε άρραβωνιαστική! φώναξε ο Καμπούρης. Άν θέλετε, συναγωνίζομαστε πάλι ποιός θα νικήση τόν άλλον στό ποτό...

Και, χωρίς να χάνουν καιρό, κάθησαν ο ένας πλάι σόν άλλο, περιστοιχιζόμενοι άπό τούς άλλους συνδαιτημόνας. Η μονομαχία τού κρασιού ζεναρχίζε μεταξύ τους.

— Όλοι έννοιωθαν τώρα τήν καρδιά τους εξαφανρωμένη άπό ένα τεράστιο θάρος...

Ο Λαγκαρντέρ είχε πεθάνει, αφού έλειψε άπό τόν ραντεβού. Ήταν άδύνατο τών άδύνατων να εινε ο Λαγκαρντέρ ζωντανός και να είχε λειψει άπό τόν ραντεβού που έδωσα.

Ο Γκονζάγκας ο ίδιος δεν άμφέβαλε πειά. Κι' άν διέταξε τόν Πευρόλ να κόνη μιά θόλατα έξω και να έπιβερωθή τούς σκοπούς, τόν έκανε αυτό άπό ύπερβολική πρόνοια. Η προφύλαξις δεν δλάπουν ποτέ. Οι μπράβοι που θρισκόντουσαν έξω είχαν πληρωθή για όλη τή νύχτα. Δέν στοίχιζε λοιπόν τίποτε να τούς αφήσουν στις θέσεις τους.

— Όσο είχαν φοθηθή προηγούμενος, τόσο εύθυμο ήσαν τώρα οι φίλοι τού Γκονζάγκας. Τώρα άρχιζε πραγματικά ή έορτή: "Όλοι πεινούσαν, όλοι διψούσαν..."

— Η εύθυμία έκανε έπιδρομή άπ' όλες τις μεριές... Διάβολε! Οι εύγενείς μας δεν θυμόντουσαν τόν τρόπο που έννοιωσαν πρό όλιγου... Ήσαν πειά γενναίοι σάν τόν Καίσαρα...

— Τίς κυρίες! Τίς κυρίες! φώναζαν. Φέρτε μας τίς κυρίες!...

Ο Γκονζάγκας ένγεψε στό Νοσέ κι' αυτός έπήγε άμέσως κι' άνοιξε τήν πόρτα τού σαλονιού, όπου θρισκόντουσαν ή κυρίες. Τότε, όλες σάν ένα σμήνος που-

— Πρόσχε, ξεάδελφε! "Ητιες πολύ!"

λιών, μπήκαν μέσα μιλώντας σε όλους, παραπονιούμενες γιατί περιμέναν τόση ώρα, γελώντας, φωνάζοντας, άστευούμενες...

Η Νιθέλ πλησίασε τόν Γκονζάγκα και του είπε δείχνοντάς του την ντόνα Κρούζ:

—Νά μία μικρή περιέργη!... Δέκα φορές την τράθηξαν από την κλειδαρότρυπα...

—Θέε μου! ψιθύρισε ο πρίγκιψ μ' αθώωτα. Τί θα μπορούσε να δη; Σ'ās άποακράνουμε, ώρατες μου, γιά τó δικό σας συμφέρον. Σ'ās όσες τίς γυναίκες δέν άρέσουν καθόλου ή συζητήσεις γιά ύποθέσεις...

—Και τώρα που μάς ξαναφέρατε πρόκειται νά γίνη τίποτε εύχαριστο; ρώτησε ή Ντεμπουά.

—Μήπως ó γάμος; πρόσθεσε ή Φλερύ.

Και ή Συνταλίξ, πιάνοντας με τó ένα χέρι τó ητηρούνι τού Κοκαρντάς και με τó άλλο τó μάγουλο τού Πασπούάλ, έκανε αυτή την έρώτηση:

—Μήπως είμαστε οί βιολοισται;

—Διάβολε! μούγκρισε ó Κοκαρντάς. Είμαστε εύπατριδαι! ώραία μου!

Ό Πασπούάλ άνασκήρτησε άπ' τó κεφάλι ώς τά πόδια, νοιώθοντας τó μυρμιμένο έκείνου χέρι ν' άγγίζει τó μάγουλό του. Θέλησε νά μιλήσει, μ' ή φωνή του είχε κοπή.

—Κυρίες μου, έλεγε έντωμασεύ ό Γκονζάγκας, φιλώντας τó γέρι τής ντόνας Κρούζ, δέν θέλαμε νά έχουμε μυστικά γιά σας... Άν στερηθήκαμε γιά μιά στιγμή τής παρουσίας σας, τó κάναμε γιά νά κανονίσουμε τά προκαταρκτικά τού γάμου, ó όποιος θά γίνη άποψε...

—Όποτε είναι λοιπόν αλήθεια! φώναξαν με μιά φωνή όλες αυτές ή τραλλές. Θά δούμε λοιπόν την κωμωδία!...

Ό Γκονζάγκας διαμαρτυρήθηκε με μιά κίνηση.

—Πρόκειται γιά μιά σοβαρή ένοψη, πρόφερε με σοβαρή φωνή, σάν νά μην έφταναν ó τόπος και τó περιβάλλον γιά νά τόν διαψεύσουν...

—Εσकुπε πρós την ντόνα Κρούζ και πρόσθεσε:

—Είνε καιρός γιά νά πάτε νά ειδοποιήσετε τή φίλη σας!

Η ντόνα Κρούζ τόν κούταξε με ύφος άνησυχου και ψιθύρισε:

—Μου είχατε κάνει μιά ύπόσχεσι, εκλαμπρότατε...

—Όποια ύπόσχεσι κι' άν έκανα, θά την κρατήσω! άπάντησε ó Γκονζάγκας.

Και συνοδεύοντας την ντόνα Κρούζ ώς την πόρτα τού μπουτουάρ, έπρόσθεσε:

—Δέν ξέρω, μπορεί ή φίλη σου ν' άρνηθί... Μά, γιά τó καλό τó δικό της και γιά τó καλό κάποιου άλλου που δέν θέλω νά τόν όνυμάσω, εύήσσω νά δεχθί... Η ντόνα Κρούζ άγνοούσε την τύχη τού Λαγκαρντέρ κι' ó Γκονζάγκας βασίζταν σ' αυτό. Η ντόνα Κρούζ δέν μπορούσε ν' άντιληθθί την θαθειά ύποκρίσια τού ανθρώπου αυτού. Όστόσο, πριν περάσει τó κατώφλι, στάθηκε και είπε με ίκευετικό τόνο:

—Εκλαμπρότατε, δέν άμφιβάλλω, έτι λόγος εύγενικοί και άξιοι σας, σ'ās ύπαγορεύουν νά κάνετε ό,τι κάνετε, μά πολύ παράδοξα πρ'νάματα συμβαίνουν άπό χθές. Είμαστε έδώ δυό φτωχές νέες και δέν έχουμε καθόλου την πείρα που χρειάζεται γιά νά λύσουμε αίνιγματα. Άπό άγάπη γιά μένα, εκλαμπρότατε, άπό συμπόνια γι' αυτή την φτωγή νέα που ύποφέρει και που σφίσκεται σ' άπόνοιμα, πέστε μου μιά λέξι, μιά λέξι διαφωτιστική, που νά χρησιμοήση γιά έπιχειρήσει εναντίον τής αντίστασέως της... Θά μπορούσω νά την πείσω, άν είναι εις θέσιν νά της πώ γιά ποιά λόγο αυτός ó γάμος μπορεί νά σώσει τή ζωή έκείνου που αγαπά...

Ό Γκονζάγκας την διέκοψε:

—Δέν έχει έμπιστοσύνη ό μένα, ντόνα Κρούζ, τής είπε με τόνο έπιτιμητικό. Κι' αυτή δέν έχει έμπιστοσύνη σε σένα; Πίστεψέ με, χωρίς έξηγησεις κι' αυτή ός με πιστέψω χωρίς έξηγησεις. Και κάμε γρήγορα! —έπρόσθεσε μ' έπιτακτικό τόνο. Σ'ās περιμένω!...

Χαριέττες κι' ή ντόνα Κρούζ μπήκε στο μπουτουάρ. Έκείνη τή στιγμή, φασαρία άκούστηκε άπ' τó σαλόνι. Ήσαν τά εύθημα και δυνατά γέλια τών συνδιατημένων.

—Μπράβο, Σαβερνύ! φώναξαν οί μέν.

—Μπράβο, Καμπούρη! φώναξαν οί άλλοι.

—Θά σκάσουν! φώναξαν ή γυναίκες. Είνε τρελλοί.

—Αυτός ó μικρός Καμπούρης είν' ένας διάβολος!...

—Μπράβο, Καμπούρη! Μπράβο, Σαβερνύ!...

Ό Καμπούρης κι' ó νεαρός, μαρκήσιος Σαβερνύ καθόντουσαν ό ένας άπέναντι στον άλλο, περιτοχιζομένοι άπό έναν κύκλο, που πύκνικνε όλόενα. Κοιτά τους, δώδεκα και παραπάνω μπου-

λιες άδειανές φανέρωναν τί είχαν πηί ώς την στιγμή έκείνη. Ό Σαβερνύ ήταν πελιδνός και τά κατακόκκινα μάτια του φανόντουσαν έτοιμα νά πεγαχούν έξω άπ' τις κόγχες τους. Μά είχε σινηθεί σ' αυτό τó είδους ή μονομαχία. ΈΕ άνλο, παρά τó κομψό άνάστημά του, ήταν ένας τρομερός πότης. Τα κατορβώματά του στο πιότ ήσαν αμέτρητα. Ό Καμπούρης, άπειναντίας, φανόνταν έμψυχωμένος. Τά μάτια του έλαμπαν με μιά λάμψη άσυνήθιστη. Χειρονομούσε και μιλούσε αδιάκοπα, πράγμα πολύ κακό γιά όσους πίνουν, γιάτί ή φλυαρία μεθάει σγεδόν όσο και τó κρασί. Όποιος πίνει, πρέπει νά είνε σιωπλάς.

—Στοιχηματίζω έκατό πιστόλες γιά τόν Σαβερνύ! φώναξε ó Ναθάι. Σ'εί λίγο ó Καμπούρης θά σωριαστή κάτω άναίσθητος.

—Δέχομαι τó στοιχημα! άπάντησε ó Καμπούρης, ó όποιος κλονίστηκε στην πολυθρόνα του.

—Τό πορτοφόλι γιά τó μαρκήσιο! φώναξε ή Νιθέλ, ή όποια είδε την κίνηση τού Καμπούρη.

—Και πόσα θρίσκονται μέσα στο πορτοφόλι; ρώτησε ó Καμπούρης, άδειάζοντας μονορούφι τó ποτήρι του.

—Δέκα μετοχές τών πεινήτα σκούδων... Όλ' ή περιουσία μου, άλλοιουσι!

—Τό δέγομαι κι' αυτό τó στοιχημα! φώναξε ó Καμπούρης. Δόστε μου κρασί!

—Ποιάν άπ' όλες θά προτιμούσε; ψιθύρισε ó Πασπούάλ στο αύτι τού Κοκαρντάς, κυττάζοντας διαδοχικά την Συνταλίξ, την Φλερύ, την Νιθέλ, την Ντεμπουά και τίς άλλες.

—Είνε θαύμα π'ās δέν έσκασε άκόμα αυτός ó άνθρωπος! είπε, άντι νά τού άπαντήση, ó Κοκαρντάς, ó όποιος δέν άφνει άπό τά μάτια του τόν Καμπούρη. Δέν είδα παρά ένα μόνον άνθρωπο ώς τώρα νά πηί έτσι, τόν Λαγκαρντέρ!

Ό Καμπούρης άφησε την πολυθρόνα του. Όλοι νόμισαν π'ās θάπερτε κάτω. Μά έκείνος κάθησε παλληκαρίσια στο τραπέζι-μάνηλο, περιφέροντας γύρω του τó ειρωνικό και κυνικό του βλέμμα.

—Δέν έχετε πιό μεγάλα ποτήρια; φώναξε πετώντας μακριά τó δικό του. Μ' αυτά τά ποτηράκια μπορώ νά πίνω ώς μεθαύριο, χωρίς νά πάθω τίποτε...

X

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΗ

Άς ξαναγυρίσουμε στη μικρή κάμαρη τού ίσογειού, όπου είδαμε την Αύγη και την ντόνα Κρούζ στην αρχή τού σουπέ. Η Αύγη ήταν μόνη, γοιστιαμένη στον τάπητα. Μά δέν προσευχόταν.

Ό θόρυβος που έστανε άπό τó έπάνω πάτωμα είχε διπλασιαστή έδώ και μερικές στιγμές, άπό την ώρα που είχε άρρίσει ή άλλόκοτη μονομαχία τού Σαβερνύ και τού Καμπούρη. Μά ή Αύγη δέν έβινε καμιά προσοχή σ' αυτόν.

Συλλογιζόταν... Τά ώραία της μάτια, κουρασμένα άπό τά δάκρυα, γανόντουσαν μέπ' στο κενόν... Τόσο ήταν ευθισμένη στην όνειροπόλσή της, ώστε δέν έδωσε καμιά προσοχή στον άναλαφρο θόρυβο που έκανε ή ντόνα Κρούζ ξαναγυρίζοντας στο δωμάτιο. Έκείνη την πλησίασε, πατώντας στις μύτες τών ποδιών της και είλησε τά μαλλιά τή άπό πίσω. Η Αύγη γύρισε άόγα τó κεφάλι. Η καρδιά της άτσιγανοπούλας σφίχτηκε καθώς είδε τά ντυμένα μάγουλα της όλης της και τά μάτια της που κόντευαν νά τά σβύσουν τά δάκρυα.

—Ήρθα νά σε πάρω, τής είπε.

—Είμ' έτοιμη, άπάντησε ή Αύγη.

Η ντόνα Κρούζ δέν περίεμνε μιά τέτοια άπάντησι.

—Όστε σκέφτηκες άπό την ώρα που σ' άσπασα; τή ρώτησε.

—Όχι, προσευχθήκα. Όταν προσεύχεται κανείς, και τά

πιό σκοτεινά πρ'νάματα φωτίζονται.

Η ντόνα Κρούζ κάθησε δίπλα της και τή ρώτησε, πιάνοντάς της μ' άγάπη τó γέρι.

—Πές μου, τί μαντέψες;

Στην έρώτησή της αυτή ύπήρχε περισσότερο στοργικό ένδιαφέρων, παρά περιέργεια.

—Είμαι έτοιμη, ξαναείπε ή Αύγη. Έτοιμη νά μεθάνω...

—Μά δέν πρόκειται νά μεθάνω, φτωχή μικρή μου αδελφή!...

—Είνε καιρός, τή διέκοψε ή Αύγη με τόνο θλιβρό, που μού ήθελε αυτή ή ιδέα. Έγώ είμαι ή δυστυχία του, έμεινε τó κινύουνο που τόν άπειλεί αδιάκοπα. Έγώ είμαι ó κακός του άγγελος!... Άν δέν ήμουν έγώ, θά ήταν έλεύθερος, θά ήταν ήσυχος, θά ήταν εύτυχισμένος...

Η ντόνα Κρούζ την άκουε και δέν την καταλάβαινε.

—Γιατί, άναρωτήθηκε ή Αύγη ακουχίζοντας ένα δάκρυ, γιάτί νά μην κάνω χτές αύτό που συλλογιζομαι σήμερα; Γιατί νά

Η ντόνα Κρούζ κάθησε δίπλα της και τή ρώτησε, πιάνοντάς της μ' άγάπη τó γέρι...

μή φώνα από τό σπίτι του; Γιατί να μήν είμαι πεθαμένη;

—Τί λές εκεί; φώναξε η 'Αταιγιάνα.
—Δέν μπορείς νά ξέρης, Φλώρα, αγαπημένη μου αδελφή, τήν διαφορά που υπάρχει μεταξύ τού χθές καί τού σήμερα... Είδα ν' άνοιξη γιά μένα ό Παράδεισος... Μιά ζωή γεμητή ώραιές χαρές καί άγιες εύτυχίες μου παρουσιάστηκε... Με άγαπούσε, με αγαπάει, Φλώρα...

—Κι' αυτό τό έμαθες χτές;
—'Ω! άν τό ήξερα ωριότερα, ό Θεός ξέρει άν θα τόν άφαινα νά κάνουν αυτό τό ταξίδι στό Παρίσι, με τούς τόσους τρομερούς κινδύνους... 'Αμφέβαλλα, φοβόμουν... 'Ω! τρελλές που είμαστε, αδελφές μου!... Πρέπει νά τρέμουμε κι' όχι νά θυβιζόμαστε σ' έκτασι, όταν προσφέρονται σέ μας ή μεγάλες εύδαιμονίες που κάνουν νά κατεβαίνη στή γη ό ούρανός... 'Η εύτυχία δέν εινε πράγμα έπιγειο, αδελφή μου.

—Μά τί λοιπόν άποφάσισες; τή ρώτησε ή 'Αταιγιάνα, που δέν είχε καμιά κλίσι πρós τή φιλοσοφία.

—Νά ύπακούω, άπάντησε ή Αύγή, γιά νά τόν σώσω.

'Η ντόνα Κρούζ σηκώθηκε κατευθουσιασμένη.

—'Ας φύγομε! φώναξε. Πάμε άπάνω! 'Ο πρίγκηψ μάς περμείνει!

'Επειτα, ένó ένα σύννεφο ίσκιανε τό ώραίο τής μέτωπο, έπρόσθεσε:

—Ξέρεις πώς περνάω τή ζωή μου κάνοντας ήρωϊσμούς μαζύ σου; Δέν αγαπάω θεσάια, όπως εσύ, μά αγαπάω με τόν τρόπο μου καί σέ θρίσκα πάντοτε στό δρόμο μου...

'Η Αύγή τήν κύτταξε εξανισμένη με τό θλέμμα τής...

—Μήν άνησυχής πολύ, έξακολούθησε ή ντόνα Κρούζ χαμογελώντας.

'Εγώ δέν θα πεθάνω, σου τό ύπόσوخα... Λογαριάζω ν' αγαπήσω άκόμα μία φορά πριν πεθάνω κι' άν δέν ήσουν εσύ στήν μέση, δέν θά είχα παρατηθή τού έρωτός μου πρós τόν βασιλέα τών πλανοδών Ιπποτών, τόν ώραίο σου Λαγκαρντέρ... Είμαι άκόμα θέσθαι πώς έπειτα από τόν ώραίο σου Λαγκαρντέρ, ό μόνος άνθρωπος που έκανε τήν καρδιά μου νά χτυπήσει εν' αυτός ό ξεμμαλισμένος ό Σαβερνύ...

—Πώς... έκανε ή Αύγή.

—Ξέρω, ξέρω, ή συμπεριφορά του σου φαίνεται έπιπόλαη... Μά τί τά θέλεις... 'Εκτός από τόν Λαγκαρντέρ, μισό εγώ τούς 'Άγιους... Αυτό τό τέρας, ό νεαρός μαρκήσιος μ' έχει σκαλώσει...

'Η Αύγή τής πήρε τό χέρι χαμογελώντας...

—Μικρή αδελφή, τής ειπε, ή καρδιά σου άξίζει περισσότερο από τά λόγια σου... 'Εξ άλλου, δέν μπορείς νάχης εσύ αυτές τις λεπτότητες που έχουν όσοι κατάγονται από μεγάλες οικογένειες...

'Η ντόνα Κρούζ δάγκωσε τά χείλη τής καί ψιθύρισε:

—'Όστε δέν πιστεύεις στήν ύψηλή μου καταγωγή;

—'Εγώ είμαι ή κόρη τού Νεβέρ, άπάντησε ή Αύγή με γαλήνη.

'Η 'Αταιγιάνα άνοιξε διάπλατα τά μάτια τής.

—'Ο Λαγκαρντέρ σου τό ειπε αυτό; ψιθύρισε, χωρίς νά συλλογιστή νά κάνη καμιά παρατήρησι, γιατί δέν ήταν καθόλου φιλόδοξη.

—'Όχι, άπάντησε ή Αύγή. Κι' αυτό εινε τό μόνον πράγμα γιά τό όποιο υπορώ νά δέν κατηγορησω... 'Ω! άν ήξερα...

—Μά τότε, ρώτησε ή ντόνα Κρούζ, πώς σου τό ειπε;

—Κανείς. Τό ξέρω... Αυτό εν' όλο... 'Από χθές, τά διάφορα γεγονότα που διαδραματίστηκαν μπροστά στά μάτια μου από τήν παιδική μου ήλικία, πήραν γιά μένα μία καινούργια σημασία. Θυμήθηκα καί σκέφτηκα καί τό συμπέρασμα βγήκε μόνον του. Τό παιδί που κοιμόταν μέσα στίς τάφρους τού Κάβουλος, ένó δολοφονούσαν τόν πατέρα του, ήμουν εγώ. Θυμάμαι άκόμα τό βλέμμα τού 'Ερρίκου, όταν έπισκεφθήκαμε τό πένθιμο αυτό μέρος... 'Επειτα θυμάμαι πώς ό φίλος μου μ' έβαλε νά φιλήσω τή μαρμαρίνη προτομή τού Νεβέρ στό κοιμητήριο τού Σαιν-Μαγκλόυέρ. Κι' έξ άλλου, ό Γκονζάγκας, τού όποιου τ' όνομα με καταδίωκε από τήν παιδική μου ήλικία, ό όποιος έτοιμάζεταν σήμερα νά μου καταφέρη τό τελειωτικό χτύπημα, εινε ό σύζυγος τής χήρας τού Νεβέρ.

—'Ότε τί με χρειάζεται μένα; ρώτησε ή ντόνα Κρούζ.

—Αυτό τό άγνώστ, μά είσαι ένα δργανο μέσα στά χέρια του.

'Από χθές τό είδα αυτό κι' από τή στιγμή που σου μιλάω, θα τό κατάλαβες καί σύ...

—Ναι, εν' άλήθεια, ψιθύρισε ή ντόνα Κρούζ, ή όποια είχε τά μάτια μουσίκλειστα.

—Χθές μόνο, έξακολούθησε ή Αύγή, ό 'Ερρίκος μου ώμολόγησε ότι μ' αγαπά...

—Χθές μόνον! τή διέκοψε ή 'Αταιγιάνα, καταπληκτη.

—Γιατί αυτό; έξακολούθησε ή Αύγή. Γιατί ύπήρχε ένα εμπόδιο μεταξύ μας... Κι' αυτό ήταν ή τιμή τού πιό τίμιου ανθρώπου, που ύπάρχει στόν κόσμο... 'Ηταν ή ύψηλή μου καταγω-

γή, ή μεγάλη κληρονομία μου, που τόν άπεμάκρυναν από μένα... 'Η ντόνα Κρούζ χαμογέλασε. 'Η Αύγή τήν κύτταξε στά μάτια κι' ή έκφρασις τού προσώπου τής τού γοητευτικού, είχε μία άσπρη περιφάνεια.

—Πρέπει τάχα νά μετανοήσω, τής ειπε, γιατί σου μίλησα έτσι; ψιθύρισε.

—Μή με μαλώνεις! τής άπάντησε ή 'Αταιγιάνα, τυλίγοντας τά δυό τής χέρια γύρω στό λαϊμό τής Χαουγελούσα, γιατί συλλογίζομουν ότι δέν είχα μαντέψει τό εμπόδιο αυτό εγώ που δέν είμαι πριγκήπισσα...

—Μακάρι νά μήν ήμουν κι' εγώ! ειπε ή Αύγή. Τά μεγαλεία έχουν τις χαρές τους καί τούς πόνους τους. 'Εγώ που θα πεθάνω είκοσι χρόνων, γιατί έχω μεγάλη καταγωγή, δέν εγνωρίσα, παρά μόνον δάκρυα...

'Εκλεισε με μία χαιδευτική κίνησι τό στόμα τής φίλης τής, που έτοιμαζόταν νά διαμαρτυρηθή καί ειπε:

—Είμαι γαλήνια. 'Εγώ έμπιστοούνη στήν καλωσύνη τού Θεού, που μόνον σ' αυτόν τόν κόσμο μάς δοκιμάζει... 'Αν μιλάω γιά θάνατο, μη φοβάσαι ότι θα τόν προκαλέσω μόνη μου... 'Η αυτοκτονία εν' ένα έγκλημα άσυγχώρητο, που κλεινει τήν πύλη τού Παραδείσου. 'Αν δέν πάω στόν ούρανό, που θα τόν περιμένω; ... 'Όχι, δέν θ' αυτοκτονήσω... Μά άλλοι θα φροντίσουν γιά τό θάνατό μου... Αυτό δέν τό μαυτένω άλλως... Τό ξέρω καλά... 'Η ντόνα Κρούζ ήταν κατάχλωμη...

—Πού τό ξέρεις; τή ρώτησε με φωνή άλλοιωμένη.

—'Ημουν εδó δλομόναχη, άπάντησε άργά ή Αύγή καί συλλογίζομουν όλα όσα σου είπα, καί άλλα πράγματα άκόμα... Είχα ένα σωρό άποβειδίες μπροστά μου... 'Επειδή είμαι ή κόρη τού Νεβέρ, μ' απήγαγαν χθές... 'Επειδή είμαι ή κόρη τού Νεβέρ, ή πριγκήπισσα Γκονζάγκα, καταδιώκει με τό μίσησ τής τόν 'Ερρίκο, τό φίλο μου... Καί, ξέρεις, Φλώρα, αυτή ή τελευταία σκέψις μου άθήρεσε όλο μου τό θάρρος... 'Η Ιδέα ότι έπρεπε νά διαλέξω μεταξύ τής μητέρας μου καί αυτού, τόν δυό έχθρών, μου σπάρσαε σάν μαγαίρι τήν καρδιά. 'Η ώρα που θάπρεπε νά διαλέξω, έφτανε... Τι έπρεπε νά κάνω; ... 'Από τότε που έχω τό όνομα τού πατέρα μου, έχω καί τήν ψυχή τού πατέρα μου. Τό καθήκον μου παρουσιάζόταν γιά πρώτη φορά καί ή φωνή του, ή φωνή τού καθήκοντος, εινε τώρα έξ ίσου έπιτακτική μέσα μου, όσο κι' ή φωνή τής εύτυχίας τής θιδας... Χθές άκόμα, δέν ήξερα τίποτε, που νά ήταν ίκανό σ' αυτόν τόν κόσμο νά με χωρίση από τόν 'Ερρίκο... Μά σήμερα...

—Σήμερα; ... Ξαναείπε ή ντόνα Κρούζ, βλέποντας πώς ή φίλη τής σταμάτησε.

'Η Αύγή γύρισε τό κεφάλι τής, γιά νά σκουπίση ένα δάκρυ. 'Η ντόνα Κρούζ τήν κύτταξε κατασυγκινημένη. 'Η ντόνα Κρούζ είχε έγκαταλείψει τώρα όλα τά μεγαλεία, τά όποια ό Γκονζάγκας τής είχε παρουσιάζει γιά δικά τής, χωρίς δυσκολία καί χωρίς παράπονο. 'Ηταν σάν τό παιδί, που χαμογελάει στήν ώρα τού ευνήματος, στίς χρυσές χίμαρες ένός ώραίου δνείρου.

—Μικρή μου αδελφή, ειπε, είσαι ή Αύγή ντε Νεβέρ, τό ξέρω. Φαίνεται πώς είσαι πριγκήπισσα. Μά ειπες πρó άλλου λόγια, που μ' άνηούχησαν καί με φόβισαν...

—Τί λόγια; ρώτησε ή Αύγή.

—Είπες ότι άλλοι θα φροντίσουν γιά τό θάνατό σου...

—'Α! ναι, έξάχα, άπάντησε ή Αύγή. 'Ημουν λοιπόν εδó δλομόναχη, με τό κεφάλι μου φλογισμένο. Φαίνεται πώς ό πυρετός μου έδινε θάρρος καί, βγαίνοντας άπ' αυτή τήν κάμαρη, άνέβηκα στό μπουντουάρ, όπου είμαστε πρó άλλου κι' οι δύο. 'Εκεί έβαλα τό μάτι μου, στήν κλειδαρότρυπα καί κύτταξε μέσα στό σαλόνι. Δέν ύπήρχε πια καμιά γυναίκα μέσα στήν κάμαρη.

—Ναι, μάς είχαν άπομακρύνει όλες, ειπε ή ντόνα Κρούζ.

—Ξέρεις γιατί, μικρή μου Φλώρα;

—'Ο Γκονζάγκας μάς ειπε... άρχισε νά λέη ή 'Αταιγιάνα.

—'Α! τήν διέκοψε ή Αύγή. Αυτός ό άνθρωπος που φαίνεται νά προστάζει τούς άλλους, ήταν λοιπόν ό Γκονζάγκας;

—Ναι, ήταν ό πρίγκηψ Γκονζάγκας.

—Δέν ξέρω τί σάς ειπε, έξακολούθησε ή Αύγή, μά δ,τι κι' άν σάς ειπε, ήταν ψέματα.

—Γιατί τό ύποθέτις αυτό, αδελφούλα μου;

—Γιατί, άν ελιχε πη τήν άλήθεια, δέν θάρχουσιν εδó νά με πάρης, Φλώρα μου αγαπημένη.

—Ποιά εινε λοιπόν ή άλήθεια; Κοντεύεις νά με τρελλάνης...

—Γιατί τό ύποθέτις αυτό, αδελφούλα μου;

—Γιατί, άν ελιχε πη τήν άλήθεια, δέν θάρχουσιν εδó νά με πάρης, Φλώρα μου αγαπημένη.

—Ποιά εινε λοιπόν ή άλήθεια; Κοντεύεις νά με τρελλάνης...

—Γιατί τό ύποθέτις αυτό, αδελφούλα μου;

—Γιατί, άν ελιχε πη τήν άλήθεια, δέν θάρχουσιν εδó νά με πάρης, Φλώρα μου αγαπημένη.

—Ποιά εινε λοιπόν ή άλήθεια; Κοντεύεις νά με τρελλάνης...

—Γιατί τό ύποθέτις αυτό, αδελφούλα μου;

—Γιατί, άν ελιχε πη τήν άλήθεια, δέν θάρχουσιν εδó νά με πάρης, Φλώρα μου αγαπημένη.

—Ποιά εινε λοιπόν ή άλήθεια; Κοντεύεις νά με τρελλάνης...

—Γιατί τό ύποθέτις αυτό, αδελφούλα μου;

—Γιατί, άν ελιχε πη τήν άλήθεια, δέν θάρχουσιν εδó νά με πάρης, Φλώρα μου αγαπημένη.

—Ποιά εινε λοιπόν ή άλήθεια; Κοντεύεις νά με τρελλάνης...

—Γιατί τό ύποθέτις αυτό, αδελφούλα μου;

—Γιατί, άν ελιχε πη τήν άλήθεια, δέν θάρχουσιν εδó νά με πάρης, Φλώρα μου αγαπημένη.

—Ποιά εινε λοιπόν ή άλήθεια; Κοντεύεις νά με τρελλάνης...

('Ακολουθεϊ)

